

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2289/2568

พนักงานอัยการจังหวัดนครราชสีมา โจทก์ นางสาว ธ.โจทก์ร่วม นางสาว ด.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 85, ป.วิ.อ. มาตรา 43, ป.วิ.อ. มาตรา 44/1, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 334, ป.อ. มาตรา 335, ป.อ. มาตรา 78, ป.พ.พ. มาตรา 224

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์มิได้มีคำขอให้จำเลยคืนแหวน 1 วง หรือใช้ราคาแทนให้แก่โจทก์ร่วม เนื่องจากแหวนดังกล่าวอยู่ในครอบครองของผู้รับจำนำ ซึ่งยังมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการไถ่ถอนการจำนำก่อนส่งมอบคืน แม้ว่าคดีถึงที่สุดแล้วโจทก์ร่วมจะใช้สิทธิเรียกร้องต่อพนักงานสอบสวนขอให้คืนแหวนดังกล่าว ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 85 พนักงานสอบสวนก็ไม่อาจส่งมอบคืนแก่โจทก์ร่วมได้เพราะมีข้อโต้แย้ง และแหวนของกลางดังกล่าวมิได้อยู่ในครอบครองของพนักงานสอบสวน เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า จำเลยลักแหวนดังกล่าวของโจทก์ร่วมไปและยังมีได้คืนให้แก่โจทก์ร่วม ซึ่งเป็นความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยและพนักงานอัยการโจทก์มิได้มีคำขอให้จำเลยคืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาแทนเป็นเงิน ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 43 โจทก์ร่วมจึงมีสิทธิยื่นคำร้องในคดีส่วนแพ่งขอให้จำเลยคืนแหวนดังกล่าวหรือใช้ราคาแทนเป็นเงิน อันเป็นค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินเนื่องจากการกระทำความผิดของจำเลยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 44/1 วรรคแรกและวรรคสาม กรณีต้องใช้ราคาแทนการคืนทรัพย์สินเป็นการเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ซึ่งเป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ร่วม โจทก์ร่วมมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่ต้องใช้แทนนั้นนับแต่วันละเมิด

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 334, 335 จำเลยให้การรับสารภาพ ระหว่างพิจารณา นางสาวธมลวรรณ ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ศาลชั้นต้นอนุญาต โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้จำเลยส่งมอบแหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง ราคา 300,000 บาท หรือชดใช้ราคาแทนเป็นเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2566 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม จำเลยให้การในคดีส่วนแพ่ง ยอมรับที่จะคืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาแทนพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ร่วม ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (8) (11) วรรคสอง เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ความผิดตามฟ้องข้อ 1.1 และข้อ 1.4 จำคุกกระทงละ 7 ปี ความผิดตามฟ้องข้อ 1.2 จำคุก 6 ปี และกระทงความผิดตามฟ้องข้อ 1.3 จำคุก 4 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 11 ปี 12 เดือน ให้จำเลยคืนแหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง หรือใช้ราคาแทนเป็นเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2566 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่งให้เป็นพับ โจทก์ร่วมอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำคุก

จำเลยกระທး 2 ปี เมื่อลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงจำคุก
กระທး 1 ปี รวม 4 กระທး เป็นจำคุก 4 ปี ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งและยก
อุทธรณ์ของโจทก์ร่วม นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในคดี
ส่วนแพ่งในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ร่วมฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อใน
คำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้
รับฟังได้เป็นยุติว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยลักแหวนทองคำเจือเกาะเพชร
น้ำหนัก 4.5 กรัม 1 วง ราคา 100,000 บาท กำไลทองคำเจือเกาะเพชรน้ำหนัก 7.3 กรัม 1 วง ราคา
50,000 บาท แหวนทองคำเจือเกาะพลอย น้ำหนัก 3.5 กรัม 1 วง ราคา 7,000 บาท สร้อยข้อมือ
นาก น้ำหนัก 4.1 กรัม 1 เส้น ราคา 4,500 บาท และแหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1
วง ราคา 300,000 บาท ที่เก็บรักษาไว้ในห้องนอนอันเป็นเคหสถานที่อยู่อาศัยของโจทก์ร่วมซึ่งเป็น
นายจ้างไป เจ้าพนักงานตำรวจยึดแหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.5 กรัม 1 วง ราคา
100,000 บาท กำไลทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 3.5 กรัม 1 วง ราคา 50,000 บาท เป็นของกลาง
และคืนให้แก่โจทก์ร่วมแล้ว ส่วนแหวนทองคำเจือเกาะพลอย น้ำหนัก 3.5 กรัม 1 วง ราคา 7,000
บาท สร้อยข้อมือนาก น้ำหนัก 4.1 กรัม 1 เส้น ราคา 4,500 บาท และแหวนทองคำเจือเกาะเพชร
น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง ราคา 300,000 บาท พนักงานสอบสวนส่งอายัดเป็นของกลาง ซึ่งโจทก์ให้
พนักงานสอบสวนจัดการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 คดีมีปัญหา
วินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมข้อแรกว่า โจทก์ร่วมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้จำเลยคืนแหวนทองคำเจือ
เกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง ที่จำเลยลักไปหรือให้จำเลยใช้ราคาแทนเป็นเงิน หรือไม่ เห็นว่า
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 บัญญัติว่า คดีลักทรัพย์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิ
ที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิดนั้น เมื่อพนักงานอัยการ
ยื่นฟ้องคดีอาญา ก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย โดยมาตรา 44 บัญญัติให้
พนักงานอัยการมีคำขอรวมไปกับคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้องในระหว่างที่คดีอาญากำลัง
พิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นก็ได้ และมาตรา 44/1 บัญญัติว่า ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้า
ผู้เสียหายมีสิทธิจะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สิน
อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญา
ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้ ข้อเท็จจริงปรากฏตามบันทึกการรับมอบตัว
และแจ้งข้อกล่าวหาผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา และบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา ลงวันที่ 29 มิถุนายน
2566 ที่แนบท้ายคำร้องขอฝากขังผู้ต้องหา ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2566 ซึ่งรวมอยู่ในสำนวนคดีนี้ว่า
จำเลยลักแหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง ของโจทก์ร่วม แล้วนำไปจำหน่ายที่
โรงรับจำนำ ซึ่งตามคำฟ้อง พนักงานสอบสวนส่งอายัดแหวนทองคำเจือเกาะเพชรดังกล่าว กับ
แหวนทองคำเจือเกาะพลอย น้ำหนัก 3.5 กรัม 1 วง และสร้อยข้อมือนาก น้ำหนัก 4.1 กรัม 1 เส้น
เป็นของกลาง ซึ่งโจทก์ให้พนักงานสอบสวนจัดการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา 85 แต่โจทก์มิได้มีคำขอให้จำเลยคืนแหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง หรือ
ใช้ราคาแทนให้แก่โจทก์ร่วม เนื่องจากแหวนทองคำเจือเกาะเพชรดังกล่าวอยู่ในครอบครองของ
ผู้รับจำนำ ซึ่งยังมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการไถ่ถอนการจำนำก่อนส่งมอบคืน แม้ว่าคดีถึงที่สุดแล้วโจทก์
ร่วมจะใช้สิทธิเรียกร้องต่อพนักงานสอบสวนขอให้คืนแหวนทองคำเจือเกาะเพชรดังกล่าวตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 พนักงานสอบสวนก็ไม่อาจส่งมอบคืนแก่
โจทก์ร่วมได้เพราะมีข้อโต้แย้งและแหวนของกลางดังกล่าวมิได้อยู่ในครอบครองของ

พนักงานสอบสวนตั้งที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัย เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า จำเลยลักแหวนทองคำเจือเกาะเพชรน้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง ราคา 300,000 บาท ของโจทก์ร่วมไปและยังมิได้คืนให้แก่โจทก์ร่วม ซึ่งเป็นความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย และพนักงานอัยการโจทก์มิได้มีคำขอให้จำเลยคืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาแทนเป็นเงิน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 โจทก์ร่วมจึงมีสิทธิยื่นคำร้องในคดีส่วนแพ่งขอให้จำเลยคืนแหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง หรือใช้ราคาแทนเป็นเงินอันเป็นค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินเนื่องจากการกระทำความผิดของจำเลยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 วรรคแรก และวรรคสาม การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่า แหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง ได้คืนมาแล้ว โดยอยู่ในความครอบครองของพนักงานสอบสวน จำเลยไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบของกลางดังกล่าวคืนให้แก่โจทก์ร่วม โจทก์ร่วมต้องขอคืนจากพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอในคดีส่วนแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 การที่โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอในคดีส่วนแพ่ง และศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยคืนแหวนทองคำเจือเกาะเพชรดังกล่าวหรือใช้ราคาแทนเป็นเงินพร้อมดอกเบี้ยเป็นการไม่ชอบ ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งนั้น เป็นการไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ร่วมที่ขอให้จำเลยคืนแหวนทองคำเจือเกาะเพชรดังกล่าวแก่โจทก์ร่วมหรือใช้ราคาแทนเป็นเงิน 300,000 บาท ซึ่งจำเลยมิได้โต้แย้งนั้น ฟังขึ้น กรณีต้องใช้ราคาแทนการคืนทรัพย์สินเป็นการเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ซึ่งเป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ร่วม โจทก์ร่วมจึงมีสิทธิเรียกเอาดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่ต้องใช้แทนตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2566 ซึ่งเป็นวันละเมิดโดยคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาบวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 ที่แก้ไขใหม่ แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตามที่โจทก์ร่วมขอ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมข้อสุดท้ายว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณาแก้คำพิพากษาของศาลชั้นต้นในส่วนกำหนดโทษ โดยให้ลงโทษจำเลยกระทงละ 2 ปี ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกกระทงละ 1 ปี รวม 4 กระทง เป็นจำคุก 4 ปี นั้น เหมาะสมหรือไม่ เห็นว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (8) (11) วรรคสอง มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 7 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 140,000 บาท ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณาแก้โทษโดยให้ลงโทษจำคุกกระทงละ 2 ปี ก่อนลดโทษ นั้น เหมาะสมแก่ความร้ายแรงแห่งความผิดแล้ว ไม่มีเหตุที่ศาลฎีกาจะแก้ไขโดยกำหนดโทษจำคุกจำเลยให้หนักขึ้นไปกว่านี้อีก ฎีกาของโจทก์ร่วมในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิจารณาแก้เป็นว่า ให้จำเลยคืนแหวนทองคำเจือเกาะเพชร น้ำหนัก 4.8 กรัม 1 วง หรือใช้ราคาแทนเป็นเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2566 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวหากกระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเมื่อใดก็ให้ปรับเปลี่ยนไปตามนั้นบวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตามคำขอของโจทก์ร่วม ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่งชั้นฎีกาให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8

สุทิน นาคพงศ์ · วิชัย ตัญศิริ · พรหมมาศ ภูแส

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2289/2568>